

BINNENLANDSE VEILIGHEIDSDIENST

MAANDOVERZICHT

No. 10-1952

121

B I N N E N L A N D S E V E I L I G H E I D S D I E N S T

Maandoverzicht No. 10 - 1952

V E R T R O U W E L I J K

I N H O U D

I	Communisme Internationaal	blz.	1
II	Activiteit van de CPN en haar Hulporganisaties	"	5
III	Vakbeweging	"	12
IV	Andere stromingen	"	18
V	Indonesië	"	19
VI	Overzicht stakingen October 1952	"	21

HOOFDSTUK I - COMMUNISME INTERNATIONAAL.

De vijand

Het Moskouse systeem kan het onmogelijk zonder vijanden stellen. Bij ontstentenis daarvan zou het zichzelf niet zijn. Wereldbeschouwing en levenspracticijk steunen fundamenteel op het beginsel van onverzoenlijke strijd, dat alle activiteiten van het communisme bepaalt. In wezen draagt bijv. de bekende vredescampagne van het Kremlin hetzelfde agressieve karakter als vele minder gecamoufleerde handelingen van dit totalitaire bestel. Alle zijn producten van een aan dogma's van marxistische herkomst ontsproten ideologie. De doctrine van het stalinisme wordt weliswaar bij voortdoring omgebogen en aangepast aan de behoeften van het Russische staatsabsolutisme, doch dit verandert weinig aan de hier geschetste positie.

Uit de verscheidenheid der communistische handelingen treden in het beeld van het vorenstaande de laatste tijd in het bijzonder aan de dag:

1. het show-proces te Praag tegen Slansky, Clementis en twaalf andere, merendeels joodse beschuldigen, die eens deel uitmaakten van de stalinistische hiërarchie in Tsjechoslowakije;
2. de internationaal gevoerde protestcampagne tegen de verwachte voltrekking van het in de V.S. over het joodse echtpaar Rosenberg uitgesproken doodvonnis wegens verraad van atoomgeheimen;
3. de voorbereidingen op internationale schaal voor het a.s. Weense "Congres der Volkeren voor de Vrede".

Deze ogenschijnlijk los van elkander staande zaken hebben bij nadere beschouwing met elkander gemeen, dat ze instrument zijn in de koude oorlog van het Sowjet-bloc tegen het Westen.

sub 1. Het in November 1952 gevoerde proces-Slansky c.s. lijkt treffend op de verraadsprocessen van de dertiger jaren in Rusland, ook in zijn nasleep met de steeds verder om zich heen grijpende arrestaties en zuiveringen.

Na de materiële inlijving sedert Februari 1948 moet Tsjechoslowakije nu ook psychisch worden gelijkgeschakeld. Het Kremlin wenst de bewoners van dit tot voor enkele jaren nog democratisch geregeerde Europese midden-rijk niet anders te behandelen dan de ingezetenen van de U.S.S.R. en de reeds eerder onder zware druk gezette overige volksdemocratieën.

Het afgesloten proces te Praag was, volgens de akte van beschuldiging, gericht tegen de "Trotskistisch-Titoïstisch-Zionistische bourgeois-nationalistische verraders en vijanden van het Tsjechoslowaakse volk". Achter deze grote woorden gaat Moskou's misnoegen schuil over de onbevredigend geachte industriële capaciteit en arbeidsproductiviteit van Tsjechoslowakije. De bevolking moet nog meer dan tot heden reeds het geval was onder druk worden gezet en het proces tegen Slansky en zijn

lotgenoten diende o.m. ter intimidatie. Zoals te doen gebruikelijk hebben Gottwald en zijn medebestuurders de "Schuldigen" gezocht en gevonden, ditmaal hoofdzakelijk in de rijen van het Zionisme, dus van hen, die door banden des bloeds verbonden zijn met de opbouw van de staat Israël. Met de dientengevolge getroffen joodse functionarissen werden tegelijkertijd enkele oude tegenstanders, onder wie Clementis, uit de weg geruimd.

Het Praagse proces richtte zich op de eerste plaats tegen de "handlangers en knechten van het Amerikaanse imperialisme" i.c. tegen het genoemde Zionisme en de staat Israël. Zij zijn ditmaal van nut gebleken als zondebok en bliksemafleider. Onmiskkenbaar hebben de communistenleiders hierbij gespeculeerd op een latent aanwezig anti-semitisch gevoel van de bevolking der midden-Europese landen. Waarschijnlijk heeft Moskou dit geënceneerde proces voorts aangegrepen om internationaal-politieke en militair-strategische belangen te behartigen (het Midden-Oosten als wereldcentrum van de aardolieproductie; het dingen naar de gunst van het Arabische bloc, dat vijandig staat tegenover de joodse staat).

De communistische pers, ook die in Nederland, en de vooraanstaande partijleiders in het Westen, o.a.- Jacques Duclos, hebben onverholen instemming betuigd met het gebeuren in Praag. In één adem hebben zij met "verontwaardiging" de laster van beweerd anti-semitisme bestreden. Het CPN-dagblad "De Waarheid" wijdde hieraan verscheidene beschouwingen.

De anti-Zionistische strekking van het Praagse monsterproces maakte het noodzakelijk in de beklagdenbank een aantal communistische functionarissen van Israëlietische origine te doen plaatsnemen. Nadrukkelijk heeft de communistische voorlichting/doen uitkomen dat zij hier geenszins terecht stonden uit hoofde van hun ras, doch op grond van hun "verraad" en hun "cosmopolitische" mentaliteit.

Het Kremlin zal wel nimmer dulden, dat een berechting als die te Praag kan worden uitgelegd als een handeling die steunt op enig beginsel van rassendiscriminatie. Dit zou immers het einde betekenen van het universele, wereldomvattende karakter van het communisme. Het gebeuren in Praag heeft nochtans aangetoond dat het zelfs in de lijn van de stalinistische ideologie mogelijk is practijken uit te oefenen die een specifieke vervolging van joden inhouden. Incidenteel werd, gezien de doodvonnissen op grond van Zionistisch verraad, de grens van een feitelijk anti-semitisme bereikt, zo niet reeds overschreden.

sub 2. De elektrische stoel, die de Rosenbergs wacht, is, volgens de agitatie der communisten een exponent van een anti-joodse politiek, die de beide grote Amerikaanse partijen, nl. die der Democraten en Republikeinen, heten te voeren. Zoals Sacco en Vanzetti eens de martelaren werden van een ontwakende arbeidersklasse in Amerika, zo zullen Ethel en Julius Rosenberg ten offer vallen aan de door hen gevoerde pioniersstrijd voor de wereldvrede. Hun executie zal, aldus de communistische voorstelling van zaken, justitiële moord

VERTROUWELIJK

zijn. Zij heten de onschuldige prooi van de Amerikaanse oorlogshitsers.

sub 3. Het in December 1952 te houden "Congres der Volkeren voor de Vrede" doet onder neutralistisch mom evenals de beide voorgaande communistische Wereldvredescongressen primair een beroep op de gevoelens van afkeer der massa tegen oorlog en oorlogsdreiging. Uit de voorbereidingen kwam ten spijt van het streven om niemand in zijn politieke of nationale gevoelens te kwetsen, een duidelijke anti-Amerikaanse koers te voorschijn. Deze behoeft hier niet nader met het overvloedig aanwezige feitenmateriaal te worden toegelicht.

De "Mouvement"

In deze overzichten werd herhaalde malen de aandacht gevestigd op de in Parijs zetelende, quasi neutrale internationale beweging voor een vreedzame oplossing van het Duitse probleem, die officieel de naam draagt van "Mouvement international pour la solution pacifique du problème allemand", waarvan het communistisch karakter als bekend mag worden verondersteld. De herhaaldelijk uitgesteld internationale conferentie, uitgaande van deze beweging, vond van 8 tot 10 November jl. in Oost-Berlijn plaats. De organisatoren hadden door zaalaankleding e.d. zoveel doenlijk vermeden haar politiek karakter naar buiten te doen blijken. De deelnemers, onder wie ook afgevaardigden uit Nederland, hadden vanwege de aard dezer beraadslaging het recht van vrije meningsuiting. Zij konden hiervan echter alleen beperkt gebruik maken. Ondanks aandringen van Westerse gedelegeerden bleek discussie over de gehouden redevoeringen niet toegestaan. Blijkens de slotresolutie van de conferentie moesten de Duitsers zelf het initiatief nemen tot oplossing van het Duitse probleem. De beide Duitse parlementen - Bonn en Berlijn - behoorden op grondslag van reeds aanwezige (Sowjet-Russische) voorstellen spoedig de eenheid van Duitsland tot stand te brengen. Kerken en vakbondsorganisaties dienden deze zaak te ondersteunen. De West-Europese parlementen konden daadwerkelijk helpen door afwijzing van de ratificatie der verdragen van Bonn en Parijs. De hiervoren vermelde slotresolutie heeft derhalve dezelfde negatieve inhoud als de op 23-8-1952 door Moskou aan het Westen gerichte antwoordnota betreffende het Duitse vraagstuk.

Opmerkelijk is hoe weinig aandacht de communistische pers ook hier te lande aan de conferentie van de "mouvement" heeft geschonken bij haar propaganda voor het Vredescongres in Wenen. Dit kan slechts worden verklaard uit de opzet om voorlopig alle beschikbare krachten op dit "algemene" congres te concentreren. Het is echter geenszins zeker, dat de "mouvement" definitief heeft afgedaan. Zou Wenen onverhoopt als test voor de strijdvaardigheid der massa op het vredesfront niet aan de gestelde verwachtingen voldoen, dan kunnen de communisten eventueel terugvallen op hun oude koers.

Frankrijk

De voormalige communistische leiders André Marty en Charles Tillon zijn sedert de afsluiting van het vorige overzicht in een nog moeilijker positie geraakt. Het is nu wel duidelijk dat de Franse Communistische Partij hen binnenkort uit alle partijfuncties zal zetten, mogelijk gevolgd door een uitbanning uit de stalinistische geleerden.

De verbeide terugkeer van de algemeen partijsecretaris Maurice Thorez is nog steeds geen feit.

Wereldvakverbond

De Internationale Beroeps Afdeling voor arbeiders in de metaalindustrie, onderdeel van het W.V.V., heeft onlangs twee conferenties georganiseerd. Ultimo Augustus 1952 werd in Genua een internationale scheepsbouwconferentie belegd; van 23 tot en met 25 September daaropvolgend kwamen vertegenwoordigers van metaalarbeiders in de Schuman-landen in Oost-Berlijn bijeen. Beide bijeenkomsten werden bijgewoond door vertegenwoordigers van "De Metaal" - EVC (zie het slot van Hoofdstuk III in dit overzicht).

Te Genua werd o.m. stelling genomen tegen het oprichten van ondernemingsraden. Deze conferentie droeg een voorlopig karakter. Zij zal in het komende voorjaar op meer uitgebreide schaal worden voortgezet.

Het overleg in Oost-Berlijn stond in het teken van de actie tegen het "misdadige" plan-Schuman. In een resolutie die ook drie Nederlandse afgevaardigden hielpen opstellen, komt de volgende passage voor: "De actie tegen dit plan van ellende, ruïnes, oorlog en knechting van de arbeiders is reeds begonnen; men moet haar verder ontwikkelen".

Werklozencomité's.

Het 14-daags orgaan van het Wereldvakverbond (September 1-15, 1952 No. 17. Engelse uitgave) bevat een interview met Bertus Brandsen, algemeen secretaris van de E.V.C. en vice-president van het W.V.V. onder de titel "In the light of experience" (In het licht der ervaring).

De EVC-functionaris heeft in dit vraaggesprek o.m. het bestaan van de "Werklozencomité's" in Nederland besproken. De EVC-leiding hier te lande ontkende tot voor kort, dat zij in feite deze zgn. a-politieke comité's heeft georganiseerd. Door Brandsen wordt echter in bedoeld interview medegedeeld dat "de E.V.C. het initiatief heeft genomen tot het oprichten van comité's tegen werkloosheid door het gehele land, waaraan katholieke, protestantse, communistische, sociaal-democratische en ongeorganiseerde werkers deelnemen" etc.

HOOFDSTUK II - ACTIVITEIT VAN DE C.P.N. EN HAAR HULPORGANISATIES.

Algemeen

Na terugkeer medio October van Paul de Groot en Gerben Wagenaar uit Moskou, ontvingen de Nederlandse communisten in woord en geschrift de laatste instructies voor het eigen congres.

Het verslag van de algemeen secretaris der C.P.N. over de XIXde Partijdag in de Sowjet-Unie, behelsde voornamelijk conclusies, getrokken uit Stalins uiteenzetting van de internationale toestand. De voornaamste daarvan voor de C.P.N. was volgens de Groot de noodzaak van een verscherpt offensief tegen de huidige regeringspolitiek "die op een tweede Duitse bezetting dreigt uit te lopen". Allereerst werd een positiever standpunt van de Partij tegen dit nieuwe gevaar noodzakelijk geoordeeld.

Een "eenheidsfront" in de strijd voor vrede en nationale onafhankelijkheid was ook voor Nederland onontbeerlijk. Om dit te kunnen vormen moest de C.P.N. alle moeite doen de meest geschikte krachten in het geweer te brengen. Leidende partijfunctionarissen, die in de strijd verslapt waren en rustten op in het verleden behaalde lauweren, moesten worden vervangen door figuren, die metterdaad bijdragen tot realisering van de binding met de massa.

Na de Groot's critiek, reeds geuit in Juli en October van dit jaar, kreeg Annie AVERINK kennelijk opdracht deze sanering van het kader kader aan de orde te stellen. Zij maakte "enige opmerkingen betreffende de kaderpolitiek" en stelde de eis tot "verfrissing van het Partijbestuur en de leidende kaders, die in de vakbeweging werken". (De Waarheid 11-11-1952).

In later gepubliceerde "kanttekeningen" kwamen in het C.P.N.-dagblad aan bod: het werk van de communisten in de vakbeweging; agitatie/propaganda; scholing; critiek/zelf-critiek.

Ook de langs deze weg verkondigde wensen van de leiding kwamen alle op het hierna te bespreken zestiende Partijcongres naar voren.

Congres

Van 22 tot en met 25 November congresseerde de C.P.N., die strijdt voor "nationale onafhankelijkheid", politieke samenwerking op brede nationale grondslag; wier leiders bij herhaling verzekeren, dat de Nederlandse arbeiders nooit oorlog zullen voeren tegen de Sowjet-Unie: de C.P.N., die, volgens een in de Tweede Kamer door de Minister van Justitie gemaakte opmerking, in dezelfde positie verkeert als de N.S.B. vóór 1940.

Het congres heeft op deze discriminatie niet gereageerd. Het besteedde zijn aandacht aan vraagstukken, die rechtstreeks en zijdelings verband houden met de gepropageerde massapolitiek.

Sfeer.

Dit vierde na-oorlogse partijcongres werd gekenmerkt door straffe ordemaatregelen. Er heerste, mede door de aanwezigheid van vele jongere partijgangers, een geestdriftige stemming, die nog werd opgevoerd door een "claque". Het congrespresidium trad n.l. geheel of gedeeltelijk als zodanig op.

De buitenlandse gasten, vooraanstaande partijgenoten uit Frankrijk (2), Italië (1) en België (1), werden onthaald op speciale demonstraties van hartelijkheid en kameraadschap. Een minuten-lang ovationeel applaus werd voorbehouden aan "Stalin, de grootste communist ter wereld". Paul de Groot, "de grootste communist van Nederland" kreeg bijval van iets bescheidener aard.

De partijleiding heeft op het congres vooral de volgende facetten sterk belicht: het werk der communisten in de vakbeweging, hun taak in de vredesbeweging en de plannen i.v.m. de gemeenteraadsverkiezingen 1959.

Vakbeweging.

Paul de Groot was ook op dit congres van de C.P.N. de dominerende figuur. Hij stelde, qualitate qua, de hoofdtaken. Ten opzichte van de communistische vakbondspolitiek kwam de algemeen partijsecretaris in het hart van zijn betoog tot de uitspraak, dat alle oproepen tot eenheid ijle lucht blijven wanneer in de vakverenigingen niet aan hun verwezenlijking wordt gewerkt. In het bijzonder gold dit voor hen die op een leidende post staan in de E.V.C., in de oppositiebeweging van het N.V.V. en in de bedrijven. Het was verkeerd te denken, dat de rechtse vakbondbestuurders e.d. alleen maar in de grote politieke vraagstukken verraad plegen aan de zaak van de arbeidersklasse en van het land. Dat deden zij ook in de dagelijkse kwesties in het bedrijf, op het gebied van sociale voorzieningen, tot in de geringste conflicten toe tussen arbeiders en ondernemers. De communisten in de vak- en in de werklozenbeweging moesten door hun praktische werk de arbeiders bewijzen dat zij beter zijn, dat zij de arbeidersbelangen beter en ijveriger behartigen dan de rechtse bureaucraten.

De E.V.C., aldus de Groot in dit politieke verslag van het Partijbestuur, was tekort geschoten. De leidende partijgenoten in de "vakvereniging" zagen alleen maar stakingen, maar miskenden het zgn. kleine werk. Zij bereidden de stakingen niet voor doch volstonden met frases op openbare vergaderingen. De werklozenbeweging stond nog lang niet op poten. De geest om de werkwijze te verbeteren ontbrak bij sommige vooraanstaande functionarissen.

Berend BLOKZIJL, de algemeen voorzitter van de E.V.C., werd scherp verweten, dat hij de actie om de arbeiders te "organiseren" had opgedragen aan "de losse stroming van N.V.V.-ers, die het niet eens zijn met hun bestuurders".

VERTROUWELIJK

Dit was een miskennen van de rol der E.V.C., die "de kop van de strijd moet nemen". Overigens was Blokzijls weinig-zelf-critische houding volgens de Groot niet die van een verantwoordelijk leider. Het was onjuist van Blokzijl om successen op eigen naam te stellen doch gemaakte fouten voor gezamenlijke rekening te noteren.

Deze critiek benevens de uitspraak in de hiervoren genoemde "kanttekeningen" over de te overheersend communistische samenstelling van het E.V.C.-bestuur, geven voedsel aan de gedachte, dat Blokzijls degradatie in de C.P.N. - zijn niet herkiezing als partijbestuurder - kan worden gevolgd door opvallende mutaties in de topleiding van de E.V.C..

Vredesbeweging.

De voornaamste fout van het tegenwoordige werk der communisten in de vredesbeweging was volgens rapporteur, dat het niet primair gericht werd op het leggen van verbindingen met de sociaal-democratische voorstanders van de vrede. Daardoor had de beweging nog steeds geen eigen karakter en geen zelfstandige plaats in het maatschappelijk leven van ons land. De partijgenoten, die een vooraanstaande positie in de vredesbeweging innemen, moesten zich in dit opzicht heroriënteren.

Gemeenteraadsverkiezingen.

Eenzelfde richtlijn moest worden gevolgd in de campagne voor het welslagen van de gemeenteraadsverkiezingen-1953. Alles, aldus de partijsecretaris, dient er op gezet te worden bij de komende stembuscampagne lijsten zodanig breed op te stellen, dat iedere kiezer daarin een kandidaat van zijn keuze kan vinden. Daarbij zij er naar te streven met alle vredelievende en democratische Nederlandse groepen of personen samen te werken, in het bijzonder weer met de sociaal-democratisch georiënteerden.

Verslag van voorzitter Wagenaar.

Tijdens een van de vier congresdagen bracht de partijvoorzitter verslag uit over de activiteit der Partij in algemene zin. Na een opsomming van het werk sinds het vorige congres (Febr.1950), ging hij in op de huidige stand van zaken en de toekomstplannen. Enkele voorname punten zijn hiervolgend vermeld.

De brochurehandel zal worden gereorganiseerd en komt onder supervisie van het Partijbestuur. In de districten en onderdistricten komen verantwoordelijke agenten teneinde de verkoop op te voeren en de afrekening centraal te kunnen controleren.

De nieuwe methode van ageren onder de massa (bijeenkomsten met een feestelijk karakter) is succesvol gebleken en zal in versterkte mate worden doorgevoerd.

Zuiver politieke vergaderingen zullen in kleiner verband

VERTROUWELIJK

worden belegd. Metaalbewerkeren, havenarbeiders, landarbeiders, middenstanders, intellectuelen, enz., kunnen daaraan deelnemen als geselecteerde groepen.

Ondanks een regelmatig verzet hiertegen van de leiding van Pegasus, zal deze meer aandacht moeten gaan schenken aan de uitgave en de typografische verzorging van "theoretische literatuur".

Bij het - demissionnaire - Partijbestuur bestond een grote onderschatting van de waarde van de scholing. Voor het komende jaar staan twee centrale partijcursussen (hogere scholing) op het programma. De districtskadercursussen worden voortgezet. De basisscholing zal niet meer in de ledenvergaderingen worden gegeven. Hiervoor komen (weer) afzonderlijke bijeenkomsten. Zowel "De Waarheid" als "Politiek en Cultuur" zullen bij de scholing worden ingeschakeld.

Er werd een verdere teruggang geboekt van het aantal Waarheid-abonné's. In een nieuwe werfcampagne, te starten na het congres tot aan de herdenking in 1953 van de Februari-staking, moeten 5.000 nieuwe lezers worden gewonnen. De colportage-omzet dient tot 30.000 exemplaren per week te worden verhoogd. Minstens eens per jaar behoort een ledenwerfcampagne te worden gevoerd.

Ter verbetering van het zgn. bedrijfswerk zal een bedrijfs- en vakverenigingsbureau worden ingesteld, "dat onder leiding van een secretaris" (Reuter?) "het bedrijfswerk met kracht organiseert."

Het aantal "vrijgestelden" wordt met vijftien vermeerderd. O.m. in verband hiermede moet de Partij jaarlijks een bedrag van f. 50.000.- extra opbrengen.

Voor de a.s. verkiezingscampagne is f. 100.00.- nodig.

Het A.N.J.V. dient meer aandacht te gaan besteden aan de ontspanning.

De N.V.B. moet zich trachten aan te passen bij de mentaliteit van andere vrouwen, "die nu eenmaal in hun ontwikkelingsgang geremd zijn".

Zoals verwacht mocht worden, werd het Ontwerp Beginsel-program - zij het na enkele onbetekenende veranderingen - met algemene stemmen goedgekeurd. (Maandoverzicht no. 1/1952 geeft een beschouwing over de inhoud van dit partijdocument).

Tenslotte zij nog vermeld, dat de C.P.N. zich krachtens een verklaring van haar secretaris, achter de zgn. nationale Friese beweging stelt, "waarin een gezond streven, dat beantwoordt aan de juiste opvatting van democratie gestalte krijgt".

Voor wat betreft het openbare gedeelte van dit congres zijn hiermede de belangrijkste zaken opgesomd. In een volgend maandoverzicht zal zo mogelijk nader worden ingegaan op de achtergronden.

Anti-fascistische kampioenen.

Buiten de besproken C.P.N.-hoogtijdagen, die van overheersende betekenis waren voor datgene wat over deze verslagperiode te melden is, viel een actie op, die door "De Waarheid" een belangrijk succes voor de C.P.N.-fractie in de Tweede Kamer werd genoemd. Deze fractie had door haar optreden een voorgenomen SS-demonstratie op 9 November in de Peel voorkomen. Kennelijk moest ook deze kwestie dienen om de leden van P.v.d.A. en N.V.V. te suggereren, dat hun leiders rustig toezien wanneer er sprake is van fascistisch gewroet.

Anti-Zionisme.

De Partij reageerde heftig op de betichting, dat het internationale communisme zich schuldig maakt aan anti-semitisme. Voor de argumenten waarmee zij zich tegen deze "laster" verweert, zij verwezen naar het eerste hoofdstuk van dit overzicht.

Mantel- en nevenorganisaties.

Niet schieten maar praten.

Deze leuze beheerst voorlopig de activiteit van vrijwel alle mantelorganisaties van de C.P.N.. Onder dit motto trachten men gegadigden te vinden voor het op 12 December a.s. beginnende "Vredescongres der Volkeren" te Wenen.

De oorspronkelijk vastgestelde aanvangsdatum (5 December) werd zonder nadere motivering gewijzigd. (Gesignaleerd moge worden, dat juist in de week van 12-19 December de Russen de bezettingscontrôle over de stad Wenen zullen leiden. Tijdens de aanvankelijk vastgestelde congresweek zal deze in handen van een der Westerse bezettingsmachten liggen. Heeft deze overweging bij de herziening van de datum mede een rol gespeeld?)

De propaganda voor het congres is in het bijzonder gericht op de sociaal-democraten, de aanhangers van de zgn. derde weggedachte en zekere protestants-christelijke bevolkingsgroepen, die zich beijveren voor het pacifisme.

Volgens in de pers verschenen berichten zouden achter de schermen plannen worden uitgewerkt om tijdens het Weense congres een "Wereldraad der Kerken voor Vrede en Vooruitgang" op te richten. Als vooraanstaande personen daarvoor worden genoemd een tiental kerkelijke hoogwaardigheidsbekleders van achter het IJzeren Gordijn, Hewlett JOHNSON, de communistisch georiënteerde deken van Canterbury en Ds NIEMÖLLER, de bekende voorvechter voor een herenigd ontwapend Duitsland. Aangenomen mag worden, dat, indien deze plannen worden verwezenlijkt, het contact tussen Nederland en de nieuwe internationale organisatie zal worden onderhouden door de Nederlandse vertegenwoordiger in de Wereldvredesraad, Ds W.S.H. VAN DALEN.

VERTROUWELIJK

De initiatiefnemers van Wenen willen kennelijk gebruik maken van de in bepaalde kringen in de West-Europese landen aanwezige aversie tegen de door Washington gevoerde politiek, meer speciaal t.a.v. de Europese defensie-inspanningen (E.D.G., N.A.V.O.).

Het ontbreken van een vast-omlijnde agenda lijkt een concessie aan uit het Westen verwachte deelnemers. De Wereldvredeesraad maakte bekend, dat het congres zelf zal beslissen over welke punten zal worden beraadslaagd. De mogelijkheden om niet-communisten voor de bijeenkomst te interesseren worden hierdoor vergroot.

De Kominformkrant van 7 November j.l. merkt in dit verband o.m. op: "De volkerenbeweging voor de vrede is een democratische beweging, die boven de partijen staat. Zij stelt zich niet ten doel het kapitalisme af te schaffen, zij neemt geen socialistische taken op zich. Zodoende bestaat de mogelijkheid de massa-basis van de vredesbeweging tot het uiterste te verbreden en honderden miljoenen mensen, onafhankelijk van hun sociale positie, politieke, religieuze of filosofische overtuiging, hierin te betrekken."

In een communiqué, uitgegeven door het Bureau van de Wereldvredeesraad heet/het: "De deelname aan het congres als gedelegeerde, gast of toeschouwer betekent niet, dat men lid dient te zijn van de Wereldvredeesbeweging". En verder: "Iedere overeenstemming, al is het maar op één punt, zal de overeenstemming op andere punten vergemakkelijken en tot internationale ontspanning bijdragen."

Uit deze formulering blijkt wederom het verlangen naar de "brede basis". Op dat platform moeten zoveel mogelijk politiek argeloze adhaerenten worden bijeengebracht. Het Weense congres moet hen aanmoedigen de (door Rusland geëntameerde) vredescampagne te blijven steunen.

De financiering van de Nederlandse delegatie, waarvoor in totaal f. 35.000.-- moet worden bijeengebracht, baart de Vredesraad hier te lande veel zorg. Met de plaatselijke vredescomité's zijn hiervoor ook de afdelingen van de partij en haar mantelorganisaties gemobiliseerd. Uit de opgestelde taakverdeling blijkt, dat de stad Amsterdam ruim een derde van genoemd bedrag voor haar rekening moet nemen. Rotterdam en 's-Gravenhage zijn aangeslagen voor resp. f. 3.000.-- en f. 2.750.--.

Ter stimulering van de activiteit worden aan alle personen die aan de inzamelingsactie deelnemen gratis loten verstrekt van de "Nationale Vredesloterij", waarvan de trekking vóór de aanvang van het congres zou plaats vinden. Het benodigde geld moet worden verkregen uit giften en door de verkoop van speciaal voor deze gelegenheid vervaardigd propaganda-

VERTROUWELIJK

materiaal, i.c. zakagenda's en zgn. spoorkaartjes "Retour Amsterdam-Wenen".

Programma's.

Vooraf de communistische jongeren hebben een tamelijk zwaar bezet winterprogramma.

Van half tot einde November werd in verschillende gemeenten de "Wereldjeugddag" gevierd. Op 17 November vond een bijeenkomst plaats in Amsterdam t.g.v. de "Wereldstudentendag".

Op 27 en 28 December a.s. zal het tweejaarlijks congres van de Organisatie van Progressieve Studerende Jeugd (O.P.S.J.) te Amsterdam plaatsvinden. Hier zal een nieuw ontwerp-beginselprogramma onderwerp van bespreking uitmaken.

De reeds meermalen uitgestelde "Conferentie ter verdediging van de rechten van de jeugd" werd vastgesteld op 24 en 25 Januari 1953 (Amsterdam).

Voorts werd, op instigatie van het Hoofdbestuur van het A.N.J.V. een "Festivalcomité" opgericht voor de popularisering van het 4e Wereldjeugdfestival, dat in de tweede helft van 1953 gehouden zal worden. Dit comité is samengesteld uit oud-deelnemers aan het Wereldjeugdfestival in Berlijn (Augustus 1951). Het schreef voor de periode van 9 - 16 November 1952 een "Week van Vrede en Vriendschap met de Jeugd" uit, gedurende welke tijd hoofdzakelijk propaganda werd gevoerd voor het vredescongres te Wenen.

Evenals de O.P.S.J. zal ook het A.N.J.V. congresseren en wel op 10 en 11 Januari 1953. Wellicht zal ook daar, naar het voorbeeld van de C.P.N., de "nationale onafhankelijkheid" een voorname plaats in het propaganda-program innemen.

De gewestelijke conferenties, die mede ter voorbereiding van het congres in September j.l. werden gehouden, werden reeds in het vorige maandoverzicht gememoreerd. De voorzitter van het verbond, Joop WOLFF, verblijft nog in Indonesië, alwaar hij o.m. het congres van de "Pemuda Ra'jat" (de communistische jeugdbeweging) bijwoonde (10 - 17 November 1952).

Medio October j.l. organiseerde de N.V.B. een landelijke kader- of werkersvergadering te Amsterdam. Aldaar zouden de resultaten van het werk in de gewesten besproken zijn en richtlijnen zijn uitgegeven om daarin verbetering te brengen. Ook de N.V.B. moet naar verbreding van haar rijen blijven streven en contact zoeken met niet-communistische huisvrouwen en -vrouwenorganisaties.

De conferentie te Amsterdam diende mede ter voorbereiding van het congres der N.V.B., dat in de tweede helft van Januari 1953 zal worden gehouden.

VERTROUWELIJK

Hannie Schaft

De communisten ondervonden geen medewerking van de zijde van de tegenwoordige beheerster van de erebegraafplaats te Bloemendaal, de "Stichting '40-'45". Zij stuitten voorts op moeilijkheden om op een bepaalde dag in November een geschikte vergaderruimte te verkrijgen. Dientengevolge kon de herdenking eerst op 1 December j.l. in de gemeentelijke concertzaal te Haarlem plaats vinden.

In tegenstelling met de rumoerige demonstratie in November 1951 verliep zij dit jaar vrij onopvallend. Theun de VRIES heeft in bedoelde bijeenkomst een hoofdstuk voorgelezen uit zijn binnenkort verschijnende boek over leven en sterven van Hannie Schaft.

Het is opvallend, dat de communistische pers vooraf slechts weinig relief aan deze gebeurtenis heeft gegeven, ofschoon hier bij uitstek een gelegenheid werd geboden om haar te verbinden met de algemene campagne tegen de begenadiging van de Duitse oorlogsmisdadiger LAGES, die in persoon aansprakelijk wordt gesteld voor het tragische einde van de verzetsstrijdster.

Bevrijdings-actie.

Het Amnestie-comité "Piet van Staveren" zal een vlugschrift uitgeven, gebaseerd op het verzoek tot invrijheidstelling, dat begin October j.l. aan de Minister van Justitie werd gezonden. "De Waarheid" van 8 October 1952 publiceerde de tekst van de desbetreffende brief. De daarin gemaakte opmerking, dat van Staverens "verblijfplaats het uiterste vergt van zijn geestelijke en lichamelijke weerstandsvermogen" is in strijd met de werkelijkheid. Betrokkene geniet een goede gezondheid. Hij zou niet bijster ingenomen zijn met de campagne waarvoor zijn persoon de inzet is. Hij zou vrezen, dat de door hem verhoopde invrijheidstelling daardoor kan worden vertraagd. Het lag in de bedoeling van het communistische amnestie-comité de directeur-generaal van het gevangeniswezen op korte termijn te bezoeken.

HOOFDSTUK III - VAKBEWEGING.

Het pas gehouden 16e Partijcongres van de CPN en het komende 3e Congres van de EVC op 26, 27 en 28 December a.s. geven gereede aanleiding tot nadere beschouwing van de huidige positie der communistische vakbeweging in Nederland. In dit overzicht zal nochtans worden volstaan met het weergeven van het belangrijkste actuele feitenmateriaal met betrekking tot de Eenheids Vak Centrale. In het volgend overzicht zal dan, o.m. steunend op deze gegevens, een prognose van het E.V.C.-congres worden gemaakt.

A. Het Organisatie-Verslag van de EVC.

"Werkend Nederland" van 1-11-'52 bevat het reeds eerder aangekondigde organisatie-verslag over de periode sedert het laatste EVC-congres van September 1949.

Allereerst wordt hierin gesteld, dat de EVC terwille van haar bestaan de grootst mogelijke waakzaamheid moet betrachten. De gevaren van binnenuit (scheuring en oppositie) zijn na de splitsing in de zeeliedenbond ANBZ, niet meer aanwezig. De EVC "werd hierdoor bevrijd van de laatste restanten van georganiseerd optreden van de reactie" in de organisatie zelf.

De aanvallen van buitenaf nemen echter in aantal en hevigheid toe. Door het ambtenarenverbod en andere vormen van broodroof, wordt de EVC ernstig geschaad. Haar ledental wordt hierdoor ongunstig beïnvloed, maar het aanzien der EVC steeg onder de arbeiders, getuige de uitslag van verschillende kernverkiezingen.

Tegenover deze aanvallen, moet de EVC voortdurend werken aan de versterking van haar organisatie. Het goed functioneren der bedrijfsvakverenigingen (of wel: bedrijfsafdelingen), het institueren van bedrijfsbesturen, het uitgeven van bedrijfsledenkranten, het meer en meer doorvoeren van bedrijfsinning (van contributie) en het geven van een goede scholing, worden de belangrijkste voorwaarden genoemd voor een efficiënter optreden van de EVC. De tot heden bereikte resultaten worden nog verre van bevredigend genoemd. Als hoofdschuldigen hiervoor worden aangewezen de hoofdbesturen van de bedrijfsbonden. Dezelfde klachten als inmiddels op het partij-congres der C.P.N. tegen deze figuren geuit, komen ook hier naar voren (traagheid, gebrek aan belangstelling en onderschatting van het "kleine" vakverenigingswerk).

Ten aanzien van de vorenvermelde inning der contributies in het bedrijf zelf wordt nog gewezen op een omstandigheid, die hierbij remmend werkte, n.l. de onjuiste opvatting, dat deze "zelfinning" uitsluitend op bezuinigingsmotieven werd ingevoerd. Het daaruit voortgevloeide aan vele incasseerders verleende ontslag werd niet alleen door de gedupeerden maar ook door de gewone leden moeilijk verwerkt. De EVC heeft met deze nieuwe methode, volgens het organisatieverslag, reeds tienduizenden guldens uitgespaard. Groter nog dan dit financiële voordeel wordt het opleven van de vakverenigingsactiviteit in de bedrijven geacht, doordat onder de onbezoldigde contributie-inners zeer actieve kameraden op de voorgrond treden, die reeds nu versterking van het kader opleveren.

Het organisatie-verslag vermeldt voorts de resultaten van het werk van de rechtsbijstand. Het betreft hier het kosteloos geven van advies en zo nodig van rechtskundige bemiddeling in financiële geschillen gerezen tussen werknemers en werkgevers, bij huurconflicten, alimentatie-verplichtingen, e.d.. Door dit optreden heeft deze instelling langs verschil-

VERTROUWELIJK

lende wegen in de verslagperiode ruim f. 900.000.- voor betrokkenen uitbetaald gekregen.

Van de aanvragers van rechtskundige hulp waren 67% in de EVC en 33% anders of niet georganiseerd. Desondanks hadden, blijkens het organisatie-verslag, de hoofdbestuurders toch gefaald, doordat zij zichzelf veelal aan dit bemiddelingswerk hadden onttrokken en hadden verzuimd bredere bekendheid aan de behaalde resultaten te geven.

Het organisatie-verslag bevat een tabel, weergevende welke EVC-bedrijfsbonden in de periode 1949-1952 bij stakingsacties waren betrokken. De tabel vermeldt het totaal der stakers met, in procenten uitgedrukt, het aantal EVC-leden, Uniebondsleden en ongeorganiseerden.

Het valt op, dat in het transportwezen numeriek het grootste aantal stakers voorkwam, n.l. 14.900, onder wie slechts 20% ABT-EVC-leden. Hier komt mede tot uiting het sterk ontwikkelde solidariteitsgevoel onder de arbeiders in deze sector van het bedrijfsleven.

Het tegenovergestelde is het geval bij de bioscoop- en de overheidsbedrijven. In beide gevallen slechts weinig stakers, van wie het overgrote deel, n.l. 90% en 70% georganiseerd in de desbetreffende EVC-bonden.

Bij stakingen waarin de Bond van Land- en Zuivelarbeiders -- BLZ'EVC gemoeid werd, waren de ongeorganiseerden sterk in de meerderheid.

Tenslotte blijkt uit de tabel de geringe kracht der EVC onder de zeelieden. De anders-georganiseerden voeren hier met 61% de boventoon. De te dien aanzien door de EVC gepubliceerde gegevens hebben voornamelijk betrekking op de bekende zeevissers-staking van Mei 1952. De EVC heeft onder deze bedrijfstak inderdaad slechts geringe aanhang.

Onder de kop Jeugdwerk zegt het organisatie-verslag, dat het aankweken van het proletarisch internationalisme voortvloeit uit een der beginselen van de EVC. De grote taak terzake van het EVC-Jeugdwerk werd bij lange na niet vervuld, o.m. doordat hiervoor de verschillende bondsbesturen onvoldoende begrip hebben getoond.

Het initiatief, in Juli 1951 bij de Wester Suiker Raffinaderij te Amsterdam genomen om te komen tot een algemene, brede beweging ter verdediging van de rechten van de jeugd, had weliswaar ondersteuning gekregen, maar vrijwel uitsluitend van internationale organisaties.

Betrekkingen internationaal.

De internationale bindingen van de EVC komen in verschillende punten van het verslag aan de orde. Bij de voorlichting van de leden zal voortaan ruimer gebruik worden gemaakt van berichten, die de EVC van het Wereld Vak Verbond ontvangt over de strijd der arbeiders in andere landen. De EVC verstreekte zelf regelmatig bulletins aan de vakorganisaties in het buiten-

land over eigen activiteit en over de strijd van de Nederlandse arbeidersklasse (zie ook Hoofdstuk I).

De internationale band werd versterkt door de uitzending van arbeiders-vacantie-delegaties naar Oost-Europese landen en door het deelnemen aan buitenlandse congressen. Dat deze band echter niet alleen een culturele en propagandistische betekenis heeft, wordt duidelijk uit het navolgende: Gedurende de grote havenstaking in 1950 dreigde de regering, aldus het verslag in "Werkend Nederland", militairen in de haven te werk te stellen.

"Een waarschuwing van de EVC, dat in dat geval door haar een beroep op het WVV zou worden gedaan om Nederlandse schepen voor besmet te verklaren, weerhield de regering haar plannen door te voeren".

Als laatste punt wordt in het verslag de samenstelling van het Verbondsbestuur der EVC behandeld. Door verschillende oorzaken werd het in 1949 gekozen bestuur in de loop van de tijd sterk gewijzigd en ingekrompen. Van de oorspronkelijk gekozen vijftien leden hebben slechts vijf nog zitting in het aftredende Verbondsbestuur, n.l. BLOKZIJL, BRANDSEN, VAN WIJNGAARDEN, HARTOG en KLEINSMA.

Het huidige bestuur is als volgt samengesteld: voorzitter: Berend BLOKZIJL, 29-12-'18; secretaris: Bertus Brandsen, 28-10-'14; penningmeester: Jan J. VAN WIJNGAARDEN, 5-10-'11; Lid-secretariaat: Cornelis GEUGJES, 30-1-'22; lid-secretariaat: Hendrikus J. NOOTER, 20-11-'20; leden: Dirk KLEINSMA, 11-5-'93, Johannes BUSSINK, 13-8-'22, Maria F. VAN GROEN, 25-3-'15, Albert PLATJE, 16-7-'17, Hendrikus WÖPKEN, 2-12-'15, Wessel HARTOG, 25-5-'11.

B. De brochure "Strijd".

Het in maandoverzicht no. 9/1952 (blz. 16 en 17) behandelde vakbondspolitieke verslag voor het EVC-congres, stelde een publicatie van het Verbondsbestuur in het vooruitzicht, die gewijd zou zijn aan het voeren van acties. Deze tactisch nader geïnterpreteerde "Stakingslessen" zijn inmiddels verschenen in de brochure "Strijd".

Over het algemeen wordt hiermede, in vergelijking met de meergenoemde "stakingslessen", gepubliceerd in "De Waarheid" van 27-5-'52, geen nieuwe koers ingeslagen. Met de vissersstaking en de actie van de arbeiders der Vredestein-rubberfabriek te Enschede als uitgangspunt wordt aangegeven, hoe voortaan de strijd moet worden gevoerd, onder vermindering van de in de onderhavige acties gemaakte fouten.

De kritische opmerkingen van de eerste "stakingslessen" zijn voor het merendeel in de brochure "Strijd" terug te vinden. De toelichting is in deze brochure echter uitvoeriger, terwijl vooral de inleiding en het slot het geheel beter doen aanpassen aan de thans geldende massa-politieke lijn der EVC.

De "staak-maar-raak"-koers van de EVC schijnt te worden prijs gegeven. Volgens eigen verklaring stond de EVC-leiding deze wel nimmer voor, al duidde de praktijk meestentijds op

VERTROUWELIJK

het tegendeel. Thans wordt formeel gesteld, dat altijd eerst de weg van onderhandelingen moet worden bewandeld. De toekomst zal moeten aantonen, in hoeverre men deze tactiek werkelijk zal toepassen.

Ook wordt het optreden der EVC inzake acties in de bedrijven geschaard in het streven naar eenheid van organisatie. "Voortdurend moet alle kaders en leden het grote doel van de EVC voor ogen staan: de vakverenigingseenheid. Met dit doel werd de EVC opgericht".

Van de strijd in de bedrijven worden in de brochure o.m. de volgende richtlijnen genoemd:

- de strijd moet in de boezem van de vakbeweging worden voorbereid;
- de meest actieve en strijdbare personeelsleden moeten in de stakingsleiding komen;
- de gestelde eisen moeten in de ogen van de arbeiders en de bevolking gerechtvaardigd en aannemelijk zijn;
- de eisen moeten zijn opgesteld en worden ondersteund door de overgrote meerderheid der bij de staking betrokken arbeiders;
- deze moeten tevens overtuigd zijn vande noodzakelijkheid van de staking en van de reële winstkansen;
- de bevolking, en daarvan vooral de vrouwen der bij de staking betrokken arbeiders, moet regelmatig worden voorgelicht omtrent de achtergrond en het verloop der actie;
- de stakers moeten door de leiding worden geregistreerd, teneinde hen nauwer bij de actie te betrekken.

C. C.P.N.-bemoeiingen.

In zijn verslag namens het Partijbestuur richtte Paul DE GROOT zich o.m. in de volgende bewoordingen tot het jongste Partijcongres:

"Wij als communistische partij, willen en zullen alles doen wat in onze macht staat om de E.V.C., de voorhoede van de Nederlandse vakbeweging, de stuwer van de klassegewuste oppositie in het N.V.V. en in de andere Uniebonden en de kampioen van de eenheid van de vakbeweging, groot en machtig te maken!

Daarom moeten wij ons zelf, partijbestuur en dagelijks bestuur van de partij critiseren, omdat wij ernstig tekort zijn geschoten, omdat wij niet grondig genoeg de vraagstukken van de vakbewegingsstrijd bestudeerd en opgelost hebben, omdat onze "Waarheid" de vakbewegingszaken als zaken van de tweede rang behandeld heeft en omdat wij niet voldoende gedaan hebben om onze partijgenoten in de vakbeweging geestelijk en politiek te ontwikkelen en tot doelbewuste leiders van de vakorganisaties op te voeden."

VERTROUWELIJK

Ten aanzien van het hiervoren gediteerde wordt thans volstaan met de opmerking, dat de critiek van de algemeen partijsecretaris op Partijbestuur en Dagelijks Bestuur niet afdaalde naar de werkelijke oorzaken van de huidige moeilijke positie der E.V.C.-leiding. Uitsluitend BLOKZIJL werd in persoon verantwoordelijk gesteld voor het tot dusver falen van de communistische vakbeweging.

In feite heeft het Politiek Bureau der C.P.N. - waarvan BLOKZIJL tot aan zijn afzetting als partijbestuurder medelid was - de bekende onderling tegenstrijdige directieven gegeven over de te volgen vakverenigingstactiek. Eerst gold voor de E.V.C.-leiding het gebod om sociale eisen altijd te verbinden met politieke eisen. Pas zeer onlangs verlangde de partijtop juist het omgekeerde.

De GROOT heeft de verantwoordelijkheid voor de uitvoering dezer aanwijzingen afgewenteld op de schouders van de E.V.C.-voorzitter alleen. Hierbij gold het oude communistische adagium, dat de Partij altijd gelijk heeft.

De achtergronden van BLOKZIJL's politieke degradatie zullen n.a.v. het eind December te houden E.V.C.-congres in het eerstvolgende maandoverzicht nader worden gezien. In het vooruitzicht daarop wordt hier slechts verwezen naar de korte samenvatting der voornaamste feiten, zoals deze onder "Vakbeweging" in het voorgaande hoofdstuk II zijn gegeven.

D. Stakingsplannen van "De Metaal"-E.V.C. tegen het plan Schuman.

Aan het communistisch verzet in West-Europa tegen de Europese Defensie Gemeenschap en de Europese Kolen- en Staal Gemeenschap moet ook van Nederland uit een bijdrage worden geleverd. De Eenheids Vak Centrale en meer in het bijzonder de daarbij aangesloten bedrijfsbond "De Metaal" zullen in een aantal bedrijven acties voeren met het doel deze te doen uitlopen in stakingen, welke in het voorjaar van 1953 zouden moeten uitbreken. (Zie ook hoofdstuk I) De argumenten daarvoor moeten worden gezocht in:

1. de komende huurverhoging;
2. de inwerkingtreding van de Wet op de Publiekrechtelijke Bedrijfsorganisatie; en
3. de instelling van de ondernemingsraden ingevolge de Wet op de Ondernemingsraden.

Gezien de algemene stakingstactiek van de EVC, zullen waarschijnlijk ook bepaalde toestanden in de bedrijven zelf, worden gehanteerd bij de voorbereidingen van de beoogde stakingen. Teneinde een zo breed mogelijke basis te verkrijgen zal vooral aan de doelbewuste en tactische agitatie onder de NVV-leden bij de betrokken metaalbedrijven bijzondere aandacht worden besteed.

HOOFDSTUK IV - ANDERE STROMINGEN.

Van ruzie tot fusie.

In M.O. No. 4 - 1952 werd melding gemaakt van het rumoerige "Paascongres" van de Vrije Socialistische Groepen, aangesloten bij het Landelijk Werkcomité van Vrije Socialisten, ook wel aangeduid als Vrije Socialisten Vereniging (V.S.V.).

Op dit congres werd de zaak van het blad "De Vrije Socialist" uit de doeken gedaan en werd besloten een nieuw orgaan "Recht voor Allen" uit te geven.

Alle relaties werden verbroken met Mevr. VROLIJK, levensgezellin van wijlen Gerhard RIJNDERS en belanghebbende bij het blad "De Vrije Socialist".

Naar nader is gebleken werd op dit congres ook besloten dat het Landelijk Werkcomité in verbinding zou treden met de Nederlandse Bond van Vrije Socialisten (N.B.V.S.), teneinde te komen tot samensmelting van beide anarchistische groepen.

Het klimaat voor een dergelijke fusie poging, die RIJNDERS voornoemd om persoonlijke motieven altijd had tegengewerkt, werd uitermate gunstig geacht.

Beide anarchistische groepen stelden een fusie-commissie in ter voorbereiding van een fusie-congres. In afwachting daarvan besloot die commissie de bladen van beide bewegingen reeds samen te smelten en één periodiek uit te geven onder de kop: "Socialisme van Onderop", waarin opgenomen "Recht voor Allen", Fusieweekblad der "Vrije Socialistische Beweging in Nederland".

Het fusiecongres vond na herhaald uitstel op 28 September 1952 plaats in het gebouw van het Vacantie- en Vormingscentrum "De Haere" te Doornspijk (Gld.).

Federatie van Anarchisten.

Na ampele discussie werd aldaar het lang verbeide besluit tot eenmaking van de beide Nederlandse anarchistische groepen genomen en werd de nieuwe beweging de naam "Federatie van Anarchisten in Nederland" (F.A.N.) toebedeeld.

Een door de fusie-commissie uitgewerkt voorstel voor een beginselprogramma kon wegens tijdgebrek niet in discussie worden gebracht. Dit ontwerp zal in een volgend congres aan de orde komen.

In het bestuur van de F.A.N. hebben resp. als voorzitter, secretaris en penningmeester zitting:
Gerrit HEKELAAR (14-10-'10 Amsterdam), Weltevredenplein 15, Haarlem; Johannes te SLAA (15-6-'06 Hilversum), W. Beukelszoonstraat 26h, Amsterdam; Jurjen HOOGEVEEN (9-7-'02 Ooststellingwerf), Middenweg 117, Haarlem.

Het thans verschijnende orgaan van de F.A.N. heet "Recht voor Allen" en bestaat uit de volgende redactie:

VERTROUWELIJK

H. J. SMIENK (4-4-'85 "engelo"), Cabralstraat 17-II, Amsterdam (tevens redactieadres); GERO, waarschijnlijk pseudoniem van Gerrit ROOSEMAN (19-8-'08 Amsterdam), Zeedijk 3-III, Amsterdam en Jan ESHUIS (n.g.o.).

De Vrije Socialist.

Het kleine groepje anarchisten, dat mevr. VROLIJK en haar "Vrije Socialist" is trouw gebleven belegde op 12 October 1952 een "Landelijk Werkerscongres" te Amsterdam.

Dit benoemde een commissie, die mevr. VROLIJK terzijde zal staan bij de exploitatie van de "Vrije Socialist".

Hierin kregen zitting:

Ludovicus KÖSTERS (21-12-'88 Amsterdam), Jan v. Avennestr. 11a, Rotterdam; A. BREDELIS, Koningslaan 41 te 's-Gravenhage en Else van der WEIDE-MOVERS (12-11-'00 Jork, Dld), Rivierenlaan 238h, Amsterdam.

Als redacteur van de "Vrije Socialist" blijft optreden: K. A. FRAANJE (7-3-'77 Westzaan), Noordpolderkade 396, Den Haag.

HOOFDSTUK V - INDONESIË.

Communistische agitatie.

Aan de bekende demonstraties op 17 October j.l. te Djakarta, gepaard gaande met vernieling van Nederlandse vlaggen, wijdde "Indonesia Merdeka", het orgaan van de "Perhimpunan Indonesia" (Amsterdam) een artikel. Daarin wordt verklaard, dat het Indonesische parlement, waartegen o.a. de demonstraties gericht waren, nuttig is, omdat daar de bedoelingen van buitenlandse (lees: Nederlandse) ondernemingen zijn ontmaskerd en omdat - wat ook koren op de molen der communisten is - het parlement tegen teruggave van oliebronnen aan de B.P.M. (het vreemde kapitaal) is. De demonstraties van 17 October j.l. heetten op touw te zijn gezet door de imperialisten, de overheersers, de Nederlanders. Het verscheuren van de Nederlandse vlaggen te Djakarta behoorde daarbij teneinde de massa op een dwaalspoor te brengen.

Tegen de Nederlandse Militaire Missie, die in Indonesië verblijft ter organisatie en opleiding van het Indonesische leger, werd voorts hetze gevoerd, waaraan ook het dagblad "De Waarheid" deelnam. Het stelde, met gerdraaiing van feiten, dat de kern van de zaak de positie is, die de buitenlandse imperialisten zich gedacht hebben voor het Indonesische leger om daarop te kunnen steunen. De rol, die de Nederlandse Militaire Missie daarbij zou spelen, wordt mede ontleed.

Aan deze Missie wordt o.a. het steunen van de gewapende benden op Java in de schoenen geschoven. Niet voor de eerste keer verkondigt "De Waarheid", dat Nederlanders in deze schuldig zijn. Het P.I.-blad "Indonesia Merdeka" wijst er op zijn

VERTROUWELIJK

beurt op, dat de benden door buitenlanders, dit zijn dan de Nederlanders, worden geruggesteund.

Beide communistische bladen trekken hier steeds één lijn.

"Rechten der jeugd".

Communistische Indonesiërs in Nederland interesseren zich mede voor "de rechten der jeugd", een der bekende communistische propagandastunts. In "Indonesia Merdeka" wordt in de "Rubriek voor de Jeugd en studenten" ruimte verleend aan mededelingen terzake. Zo werd in een der jongste nummers medege-deeld, dat van 10 - 20 November 1952 te Djakarta een Jeugdcongres zou worden gehouden, dat voor de rechten van de jeugd van belang is, namelijk ter bepaling van de plaats van de jeugd met betrekking tot de opleiding, de cultuur en de politiek. Joop WOLFF, een der leden van de E.V.C.-delegatie op de Sobsi-conferentie te Djakarta zou dit jeugdcongres bijwonen "als vertegenwoordiger der Nederlandse jeugd". De "World Federation of Democratic Youth" (W.F.D.Y.) heeft haar leden verzocht aan het Indonesische Jeugdcongres adhaesie te betuigen.

Het is niet uitgesloten, dat Indonesië ook afgevaardigden zal zenden naar het "Congres voor de rechten van de jeugd", dat in Februari 1953 te Wenen zal worden gehouden.

Vrede.

Tijdens de te Peking gehouden - op blz. 23 van maand-overzicht no. 9 - 1952 gereleveerde - Vredesconferentie voor Azië en de landen rondom de Pacific is besloten tot de op-richting van een permanent, te Peking zetelend, "Vredes-verbindingscomité". Daarin zijn 17 landen vertegenwoordigd met 52 leden onder wie twee gedelegeerden uit Indonesië. Voorzit-ter van het comité is de Chinees SOONG CHING LING. Een der vice-voorzitters (de eerste in volgorde) is de Rus I.I. ANISIMOW.

Dit comité zal geregeld contact onderhouden met de vredes-comité's in de betrokken landen. Het zou ook voorbereidingen treffen voor het in December a.s. te houden Congres der Volkeren voor de Vrede (Wenen).

Tijdens de in September j.l. te Boekarest gehouden "Council Meeting" der I.U.S., hebben Hongarije en de Chinese Volksrepubliek - naar nader bekend is geworden - Indonesische stu-denten van uiteenlopende politieke richtingen uitgenodigd voor een bezoek aan deze landen.

2-12-1952

HOOFDSTUK VI - Overzicht der stakingen in de maand October 1952, zie blz. 21.

OVERZICHT DER STAKINGEN IN OCTOBER 1952.

Bedrijf	Aanleiding	Inmenging Vakbonden	Resultaat	Volgno
Coöp.Melkproductenfabr."De Ommelanden" te Groningen.	De directie hield zich niet aan de C.A.O..	De staking werd uitgeroepen door de ANAB-NVV. De BLZ-EVC trachtte te vergeefs zich in het conflict te mengen.	Staking duurt voort.	1.
NV Ter Kuile-Cromhoff, Textiel-fabr. te Enschede.	Rationalisatie in het bedrijf, hetgeen op een loonsverlaging neerkwam.	Uniebonden bemiddelden; ATEK-EVC stookte.	Compromis, door de directie voorgesteld, werd aangenvaard.	2.
DUW-object te Wierden.	Arbeiders konden het hun toegezegde loon niet verdienen.	BLZ-EVC steunde de de stakers	Geen resultaat.	3.
Leidse textiel-fabr. Gebr. van Wijk & Co., NV te Leiden.	Invoering van controle-maatregelen voor de weverij.	Geen inmenging.	Contrôle-maatregelen zullen worden herzien. Zij werden voorlopig ingetrokken.	4.

